

Sociale aspecten bij diabetes

Dr. Ann Verhaegen
Jan Palfijn

Sociale problematiek bij diabetes

Diabetes en rijbewijs

Diabetes en verzekering

Diabetes en tewerkstelling

Diabetes en gezondheidszorg

Diabetes en school

Diabetes en rijbewijs

**Diagnose diabetes → rijbewijs laten aanpassen
binnen 4 werkdagen**

- > Ongeacht vorm van diabetes
- > Ongeacht aard van behandeling

Groep 1 = privaat vervoer

Groep 2 = professioneel vervoer

Diabetes en rijbewijs

RIJBEWIJS MET VERVALDATUM VERPLICHT!

Knelpunten in vroegere wetgeving:

- **Overschatting van risico op hypoglycemie**
- **Geen individuele benadering**
- **Volledige uitschakeling voor RB groep 2**

Nieuwe wetgeving van 1 oktober 1998

Aangepast aan de Europese normen

Positieve zaak voor personen met diabetes

Diabetes en rijbewijs

Positieve zaak:

- **Risico op hypoglycemie niet meer overschat**
- **Niet de aandoening maar de complicaties beïnvloeden de rijgeschiktheid**
- **Individuele benadering**
- **RB groep 2 niet meer standaard geweigerd**

Diabetes en rijbewijs – minimale voorwaarden

Voldoen aan ‘minimumnormen en attesten inzake lich. en geest. geschiktheid ...’ (groep 1 en 2)

- > Stabiele diabetes
- > Inzicht in de aandoening
- > Regelmatig medisch toezicht
- > Therapietrouw
- > Geen bijzonder verhoogd risico op hypoglycemie
- > Attest

I. Ondergetekende verklaart:

- als ik kandidaat ben voor het rijbewijs van de categorieën A3, A, B, B+E, kennis genomen te hebben van de medische minimumnormen betreffende de lichamelijke en geestelijke geschiktheid voor het besturen van een motorvoertuig en ze begrepen te hebben;
- kennis genomen te hebben van artikel 24 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer dat de naleving oplegt van het rijbewijs bij het overhandiggaan dat het heeft afgeleverd wanneer de lichamelijke of geestelijke geschiktheid niet meer beantwoordt aan de medische minimumnormen.

Datum: _____ Handtekening: _____

II. VERKLARING BETREFFENDE DE ALGEMENE LICHAAMELIJKE EN GEESTELIJKE GESCHIKTHEID
(alleen voor kandidaten voor het rijbewijs van de categorieën A3, A, B, B+E)

Ik ondergetekende verklaar:

- geen plotseling kort of langdurig bewustzijnsverlies, duizeligheid, overdueren slaapproblemen tijdens de dag, bewustzijnsdaling, epilepsie, aandoening of ingreep aan de hersenen of de schedel, verlamming, gevoelsverlies, evenwichts- en coördinatiestoornissen, evolutieve aandoening, belangrijke afwijking in het gedrag, oordeels-, perceptie- en aanpassingsvermogen, psychomotorische reacties te hebben of gehad te hebben;
- niet in behandeling opgenomen te zijn of geweest te zijn wegens een geestelijke aandoening;
- over het normale gebruik van vingers, handen en armen, voeten en benen die wel van bijbehorende gewrichten te beschikken;
- niet in behandeling te zijn of geweest te zijn wegens een aandoening van hart en bloedvaten, ritme, geleiding en bloeddruk, of geen hartoperatie te hebben ondergaan;
- geen diabetes (suikerziekte) te hebben;
- niet afhankelijk te zijn van het gebruik van alcohol en/of drugs;
- geen gebruik te maken of niet afhankelijk te zijn van geneesmiddelen, insuline, antidepressieve middelen, middelen tegen epilepsie, anhistaminica, opwekkende middelen of dergelijke, die de rijvaardigheid kunnen beïnvloeden;
- geen ernstige nier- of leveraandoeningen te hebben;
- geen andere afwijkingen, ziektes of implantaten te hebben waardoor het besturen van een motorvoertuig zonder speciale voorzieningen wordt belemmerd of bemoeilijkt.

Ik bevestig dat deze verklaring oprecht en waarachtig is. Datum: _____ Handtekening: _____

De kandidaat die overleedt dat hij deze verklaring niet kan ondertekenen, moet een onderzoek ondergaan bij een vrij gekozen arts, die overeenkomstig de bepalingen van bijlage 6 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs, de vereiste adviezen verzamelt en het attest bedoeld in bijlage 6, VII aflevert.

III. VERKLARING BETREFFENDE DE VISUELE FUNCTIES
(alleen voor kandidaten voor het rijbewijs van de categorieën A3, A, B, B+E)

Ik ondergetekende verklaar:

- al dan niet met behulp van een optische correctie (bril of contactlenzen) over een voldoende gezichtscherpte, ook 's nachts, te beschikken;
- niet in behandeling te zijn of geweest te zijn bij een oogarts wegens een oogziekte;
- geen defect of een vernauwing van het gezichtsveld te hebben.

Ik bevestig dat deze verklaring oprecht en waarachtig is. Datum: _____ Handtekening: _____

Diabetes en rijbewijs – minimale voorwaarden

Bijkomende voorwaarden groep 2 (indien behandeling met insuline/tabletten die hypo kan veroorzaken)

- > Goede diabeteseducatie hebben genoten
- > Goede verkeerservaring kunnen voorleggen
- > Regelmatige zelfcontrole

Diabetes en rijbewijs

Welke arts?

Dieet / tabletten (geen hypo):

- > huisarts of endocrinoloog

OAD / insuline (wel hypo)

- > huisarts NA verplichtend advies endocrinoloog
- > endocrinoloog rechtstreeks

Diabetes en rijbewijs – groep 1

Rijgeschikt tenzij:

- problematiek van ernstige en frequente hypo's
- complicaties die rijvaardigheid beïnvloeden

Rijgeschiktheid:

< 48 j   = max. 5 jaar

48-50 j   = max. tot 1 dag vóór 53ste verjaardag

> 50 j   = max. 3 jaar

Diabetes en rijbewijs – groep 1

Bezitter van rijbewijs zonder vervaldatum: nieuw rijbewijs aanvragen

Bij verstrijken vervaldatum: zelf nieuw rijgeschiktheidsattest aanvragen

Zelf autoverzekeraar verwittigen (kopie attest)

Diabetes en rijbewijs – groep 2

Onder bepaalde voorwaarden mogelijk

Behandelend arts (endocrino/diabetoloog):

- > rijgeschiktheidsadvies
- > kopie evaluatieformulier

Advies oogarts steeds nodig bij groep 2

**Rijgeschiktheidsattest: door keurend arts
(RAC, arbeidsgeneesh., VDAB, ...)**

Rijgeschiktheid: max. 3 jaar

Soms overleg behandelend en keurend arts!

Diabetes en rijbewijs – administratieve stappen

Naar gemeentedienst

- > Rijgeschiktheidsattest
  - > Vooraf enkele kopies nemen!!!
  - > 2 pasfoto's (soms 3)
  - > 11 € (vernieuwing rijbewijs via attest)
- reeds in vele steden en gemeenten gratis door actie opgezet rond rijbewijs

Duurt 4-tal werkdagen

Evaluatieform. NIET indienen in gemeente!

VII. Rijgeschiktheidsattest voor de kandida(a)t(e) voor het rijbewijs van groep 1

Ik ondergetekende, ..., geneesheer, verklaar hierbij de hierna vermelde kandida(a)t(e) onderzocht te hebben en hem/haar overeenkomstig de bepalingen van bijlage 6 van het koninklijk besluit van 23 maart 1998 betreffende het rijbewijs naar de desbetreffende specialist(en) te hebben verwezen.

Op basis van mijn vaststellingen en van de ingewonnen adviezen verklaar ik de kandida(a)t(e) voor het rijbewijs geldig voor de categorie: (*)

niet rijgeschikt voor de categorieën (*)	A3	A	B	B+E
rijgeschikt voor de categorieën (*)	A3	A	B	B+E, zonder aanpassingen, voorwaarden noch beperkingen
rijgeschikt voor de categorieën (*)	A3	A	B	B+E, onder volgende voorwaarden of beperkingen:

code 02.01: gehoorprothese voor één oor

code 02.02: gehoorprothese voor beide oren

code 05.01: beperkt tot verkeersdeelname van 1 uur na zonsopgang tot 1 uur voor zonsondergang

code 05.02: beperkt tot verkeersdeelname binnen een straal van ..... km rond de woonplaats of alleen in de aangegeven plaats of streek

code 05.04: beperkt tot het rijden met een snelheid van niet meer dan ..... km/h

code 05.06: beperkt tot het besturen zonder aanhangwagen

code 05.07: niet geldig op autosnelwegen

Op basis van medische vaststellingen en overeenkomstig de genoemde bijlage 6 heeft deze rijgeschiktheidsverklaring: (*)

een onbeperkte geldigheidsduur

een geldigheidsduur beperkt tot ...../...../.....

Ik verklaar dat ik de mij ter beschikking gestelde medische adviezen voor een periode van 6 jaar in het dossier van de kandida(a)t(e) zal bewaren.

Identificatie van de kandida(a)t(e)

Naam: .....

Voornaam: .....

Geboortedatum: ...../...../.....

Rijksregisternummer (facultatief): .....

.....

Adres: .....

.....

Identificatie van de geneesheer

Naam: .....Stempel

Adres: .....

.....

Datum:

Handtekening:

(*) Aankruisen wat van toepassing is

CATEGORIEËN VAN VOERTUIGEN WAARVOOR HET RIJBEWIJS GELDIG IS			VANAF
A	A	 $\leq 25 \text{ kW}$ $\leq 0,16 \text{ kW/kg}$	30/5/72
	A		30/5/72
B	B	 $\leq 3500 \text{ kg}$ $\leq 1+8 \text{ pl}$	30/5/72
C	C1	 $\leq 7500 \text{ kg}$	XXXXXXXX
	C		XXXXXXXX
D	D1	 $\leq 1+16 \text{ pl}$	XXXXXXXX
	D		XXXXXXXX
E	B	 	30/5/72
	C1	 $\leq 12000 \text{ kg}$	XXXXXXXX
	C	 	XXXXXXXX
	D1	 $\leq 12000 \text{ kg}$	XXXXXXXX
	D	 	XXXXXXXX

Nr. : 01254923-63		
TOT	BEPERKINGEN VERMELDINGEN	STEMPEL
PERMANENT		 A <
PERMANENT		 A
PERMANENT		 B
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		 C1
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		 C
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		 D1
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		 D
PERMANENT		 BE
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		 C1E
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		 CE
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		 D1E
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		 DE

KONINKRIJK BELGIE

RIJBEWIJS

Permiso de Conducción
Kortkort
Führerschein
Άόεια οόηγησης
Driving Licence
Ajokortti
Permis de Conduire
Ceadúnas Tiomána
Patente di guida
Carta de Condução
Kórkort

Model van de
EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

CATEGORIEËN VAN VOERTUIGEN WAARVOOR HET
RIJBEWIJS IN HET NATIONALE VERKEER GELDIG IS

A3 :

VAN 30/5/72

TOT PERMANENT

BEZOLDIGD VERVOER (CAT. A,B,B+E) :

VAN

TOT

VERANDERINGEN VAN VERBLUFPLAATS

VERMELDINGEN
STEMPEL

A3 :

VAN 30/5/72

TOT PERMANENT

BEZOLDIGD VERVOER (CAT. A,B,B+E) :

VAN

TOT

Info over reglementering

Diabetes en groep 1

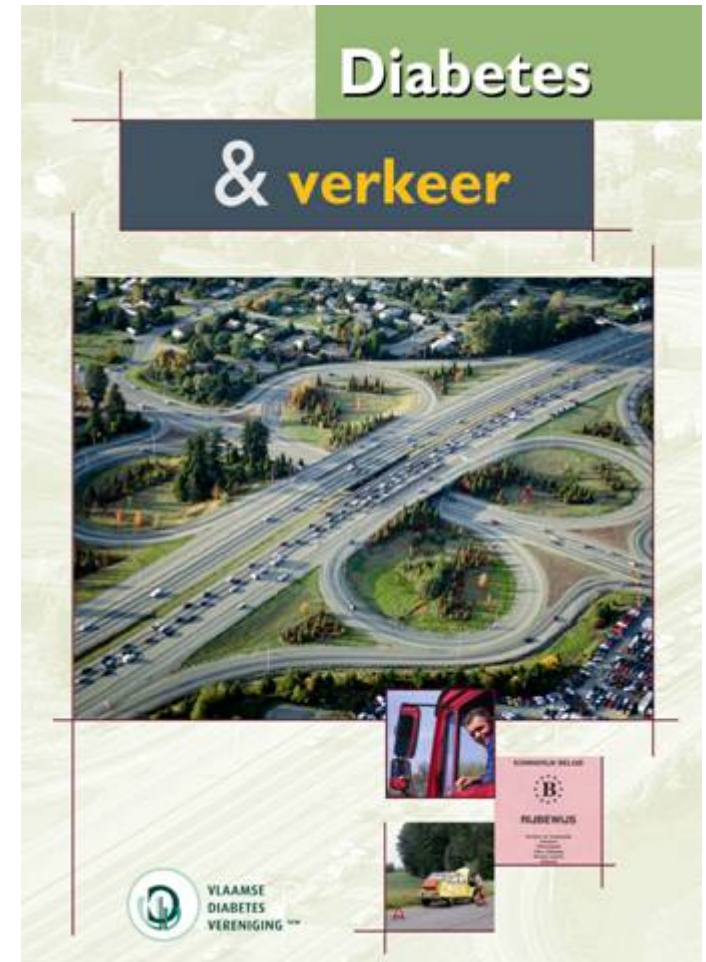
Diabetes en groep 2

Vraag & antwoord

Hypoglycemie

Raadgevingen

BIVV 02/244 15 11

Wettelijke verplichting van de arts om patiënt in te lichten

- > Bepaalde medicatie kan rijgesch. beïnvloeden
- > Bepaalde aandoeningen vereisen een attest

Patiënt riskeert:

- > Gevangenisstraf 15 d tot 6 mnd
- > Boete van 200 tot 2.000 €
- > Vervallenverklaring tot recht op sturen
- > Geen dekking door verzekering BA-auto

Sociale problematiek bij diabetes

Diabetes en rijbewijs

Diabetes en verzekering

Diabetes en tewerkstelling

Diabetes en gezondheidszorg

Diabetes en school

Diabetes en verzekeringen

Problemen:

- **Discriminatie: beoordeling als homogene groep met hoger risico ipv als individu**
- **Hoge bijpremies**
- **Uitsluitingen**
- **Gebrek aan transparantie**

Diabetes en verzekeringen

Knelpunten:

- **Weinig rekening houden met huidige behandelingsmogelijkheden en verbeterde prognose**
- **Systematische weigering voor bepaalde verzekeringen**
- **Verouderde vragenlijsten**
- **Er zijn geen standaarden voor statistieken**
- **Statistieken weerspiegelen verleden**

Diabetes en verzekeringen

Aanbevelingen door VDV ('consensus'):

- **Nieuwe medische vragenlijsten**
- **Objectieve risicobepaling**
- **Objectieve gegevensverzameling: opbouw statistieken**
- **Solidariteit voor hoogrisico personen**
- **Informatie over verweermogelijkheden**
- **Overleg beroepsvereniging verzekeraars, verzekeringsartsen, diabeteswereld, overheid**

Diabetes en verzekeringen – burgerlijke aansprakelijkheid familiale

---

Geen invloed op premie

Geen invloed op voorwaarden

Diabetes en verzekeringen – burgerlijke aansprakelijkheid motorvoertuigen

Geldig rijbewijs noodzakelijk

- Rijbewijs met vervaldatum = geldig
- Rijbewijs niet aangepast = vervallen, ongeldig!

Wijziging in risico melden. Hoe?

- > Kopie rijgeschiktheidsattest
- > Kopie rijbewijs (recto-verso)
- > Ontvangstbewijs (of aangetekend)

Diabetes en verzekeringen – burgerlijke aansprakelijkheid motorvoertuigen

Schriftelijke bevestiging door verzekeraar

- > Meestal acceptatie
- > Medische vragenlijst is niet relevant

Weigering

- > Gebeurt slechts sporadisch
- > Niet zozeer door diabetes maar door aantal schadegevallen

Diabetes en verzekeringen – reisbijstand

Ziekenfonds

Ziektekosten (RIZIV)

E 111 of EZV-kaart (vanaf 2005 Europese ziekteverzekeringskaart, 2 j geldig)

Gepensioneerden Spanje: attest gepensioneerde

Reisbijstand (vaak gratis)

- > Bijstand en forfait kosten
- > Reisduur max. 3 mnd, recreatief
- > Verwikk.: vooraf toestemming geneesh-adviseur

Diabetes en verzekeringen – reisbijstand

Reisbijstandsmaatschappijen

Soms medische vragenlijst

Acceptatie onzeker, onduidelijk

Verlenen bijstand, maar vorderen terug

Nuttig als aanvulling voor bagage, auto, annulatie

Creditcards: idem

Diabetes en verzekeringen – reisbijstand

Top Selection (Elvia – Mondial Assistance):

- **Dekking mits stabiele diabetes 2 mnd voor vertrek**
  - Premie 5,5 – 5,8% van de reissom
  - Bij problemen: med. dossier inkijken
- **Dekking vooraf bestaande aandoening zonder franchise-Optie 'exclusieve garanties'**
  - Premie +2% van de reissom
  - Annulatieverzekering afzonderlijk=duurder!

Inter Partner Assistance

- **Voor VDV-leden (sinds 01.01.2005)**
02-247 77 10
info@assudis.be
- **Diabetes = NIET uitgesloten = uniek!**

Diabetes en verzekeringen – hospitalisatie

**Algemeen: Afsluiten na diagnose? Vooraf bestaande aandoening:
uitsluiting**

Formules:

- > Hospitalisatiekosten
- > Soms ambulante kosten 1 mnd voor, 3 mnd na hospitalisatie
- > Clausule ernstige ziekten

Via ziekenfonds:

- ✓ Of forfaitaire dagvergoeding
- ✓ Of dagvergoeding+oplegkosten
- ✓ Alle ziekenfondsen: volledige acceptatie na minimum wachttijd 5 j

Diabetes en verzekeringen – hospitalisatie

Via groepsverzekering:

Grote bedrijven: meer kans op acceptatie

Wat na einde job?

Voortzetting op individuele basis nu mogelijk:

- niet afhankelijk van nieuwe wachttijd
- geen bijpremie of beperktere dekking omwille van ziekte of handicap
- voorwaarde: 2 jaar aangesloten zijn bij col. verzekering en voorheen geen diabetes

SSV-Levensverzekering -Gewaarborgd inkomen

Algemeen:

Vaak hoge bijpremies of uitsluitingen

Eigen bankinstelling navragen

Lening v/s verzekering

Groepsverzekeringen: opgelet!

Recent nieuwe overeenkomst ZA Verzekering

Geen bij premie voor mensen met diabetes

Voorwaarden:

- hyp. lening voor eigen enige woning
- kapitaal < 500.000€
- niet roker
- HbA1c < 8%
- geen complicaties, normale nier-, hart- en oogfunctie

Nieuwe verzekering, vergelijken blijft aangewezen

Sociale problematiek bij diabetes

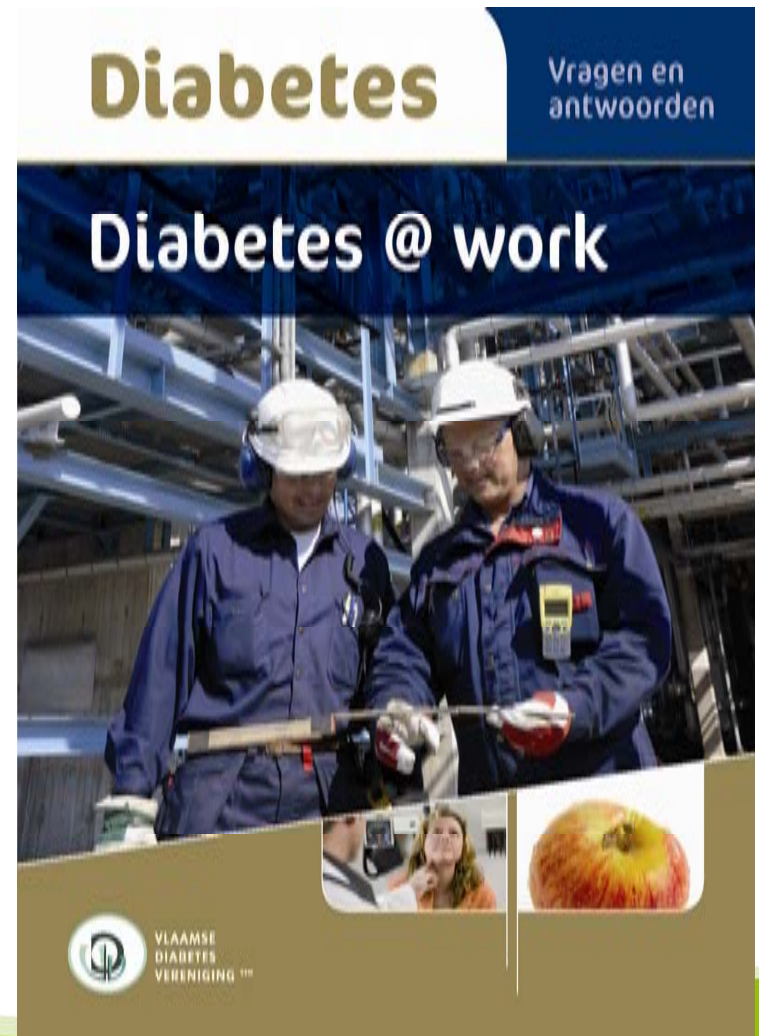
Diabetes en rijbewijs

Diabetes en verzekering

Diabetes en tewerkstelling

Diabetes en gezondheidszorg

Diabetes en school

Diabetes en werk

Recht op arbeid = fundamenteel recht

**Een persoon met diabetes is geschikt
voor alle jobs mits hij voldoet aan de specifieke
functievereisten**

Oorzaak van discriminatie:

Negatieve imago over diabetes

Vrees voor hypoglycemie, absenteïsme, invaliditeit

Tewerkstelling consensus tekst

Informatiecampagnes: negatieve imago!

- > Rol van diabetesverenigingen

Werkgever:

- > Jobdescriptie
- > Respect voor privéleven
- > Mogelijkheden voor verzorging
- > Mogelijkheden voor overplaatsing

Overheid:

- > Voorbeeldfunctie
- > Niet relevante reglementen schrappen
- > Anti-discriminatiewet

Arbeidsgeneesheer:

- > Op de hoogte van moderne behandeling
- > Overleg met werkgever en werknemer

Tewerkstelling consensus tekst

Behandelend geneesheer:

- > Aanpassen behandeling
- > Streven naar tewerkstelling
- > Samenwerking met arbeidsgeneesheer

Persoon met diabetes:

- > Verantwoordelijk voor eigen behandeling
- > Eigen mogelijkheden correct inschatten
- > Goede relatie met arbeidsgeneesheer

Tewerkstelling

Aanbevelingen bij sollicitatie:

Diabetes niet vermelden in sollicitatiebrief of eerste gesprek

Diabetes positief gebruiken als het toch ter sprake komt

Aanbevelingen bij tewerkstelling:

Directe collega inlichten

Diabetes nooit verzwijgen bij medisch onderzoek

Tewerkstelling

Niet toegankelijk:

- Beroepsmilitair
- Treinbestuurder
- Piloot

Moeilijk toegankelijk:

- Sommige veiligheidsfuncties (cipier)
- Brandweerman, politieagent
- Beroepschauffeur (individueel bekijken)

Minder geschikt:

- Werken op grote hoogte (schaliedekker, kraanman, hoogspanningswerker, ...)

Moeilijke combinatie diabetes en job:

- Ploegensysteem
- Horeca

Sociale problematiek bij diabetes

Diabetes en rijbewijs

Diabetes en verzekering

Diabetes en tewerkstelling

Diabetes en gezondheidszorg

Diabetes en school

Toegang tot de gezondheidszorg

VDV en patiënt:

- > dienstverlening aan voordelige prijzen
- > informatie over financiële mogelijkheden

VDV en overheid

- > Advies
- > Mee beslissen (vb. akkoordraad RIZIV, zorgtrajecten)

Toegang tot de gezondheidszorg

Verplichte ziekteverzekering

- > Werknemers
- > Zelfstandigen (kleine risico's!)

Ziekenfondsen: vrije aanvullende verzekering

Hospitalisatieverzekering

Diabetesconventie (1987)

Diabetespas (maart 2003)

GMD (chron. zieken 30% remgeldverlaging)

MAF (sociale- en fiscale franchise)

Toegang tot de gezondheidszorg

Andere tussenkomsten:(afh. van % invaliditeit, inkomens- en leeftijdsgrens)

- > Forfaitaire toelage chron. zieken (250 €/j)
- > Sociaal-fiscale voordelen
  - Vb. sociaal gas- en elektriciteitstarief
  - Vb. vrijstelling verkeersbelasting
  - Vb. vermindering kosten kabel distributie
- > Vlaams Fonds voor Integratie van Personen met een Handicap
  - Vb. allerlei voordelen ivm wonen, mobiliteit, communicatie
- > Provincie en gemeente
  - Vb. verminderingsskaarten
  - Vb. tussenkomst in vakantiecampen

Diabetes conventie

Revalidatieovereenkomst inzake **zelfregulatie** van diabetes-mellitus-patiënten: tussenkomst voor glycemiecontrole thuis

- Glucosemeter, controlestrips (30 à 140/maand), vingerprikker met lancetten
- Educatie en informatie

Voorwaarde:

- Pt: Min. 2 injecties/dag
- Ziekenhuis: erkenning conventiecentrum
  - Diabetesteam (endocrinoloog, verpleegk. en diëtist opleiding diabeteseducatie)

Doel: door zelfcontrole (zelfregulatie)

- > Optimale behandeling
- > Preventie van complicaties
- > Optimaal functioneren in maatschappij

Diabetespas

- Informatie voor persoon met diabetes/Handleiding voor huisarts/
Communicatiemiddel
- Financiële tussenkomsten
  - voorschrift nodig, RIZIV erkenning
  - patiënt betaalt max. 25 % remgeld:
    - **Voedingsadvies 2 x 30'/jaar**
16,75 €/sessie: opleg 1,67 € of 4,18 €
    - **Podologie advies 2 x 45'/jaar**
25,13 €/sessie: opleg 2,51 € of 6,28 €
- Voor iedere persoon met diabetes, maar vnl. gericht naar type 2 diabetes
- Aanvraagformulier
  - > Invullen samen met arts
  - > Indienen bij eigen ziekenfonds

zorgtrajecten

- **Starten 01/06/2009**
- **Gegroeid uit aantal maatregelen om zorg voor diabetes te verbeteren door:**
  - Verbeteren taakafspraken tussen HA/specialist
  - Drempel om insuline opstart te verlagen
  - Verbeteren van opvolgmogelijkheden van persoon met diabetes
- **Gesteund op engagement van de 3 partijen in een contract**
  - Persoon met diabetes
  - Huisarts
  - specialist

zorgtrajecten

- **Voor wie?**
  - Personen met Type 2 diabetes
  - GMD of een aanvragen < 1 jaar
  - 1 of 2 injecties of starten insuline of max PO medicatie of starten Byetta
- **Engagement via contract om bepaalde doelen te halen:**
  - HbA1
  - BMI
  - Bloeddruk
  - Cholesterol
- **Een copie van het contract wordt door de huisarts naar de verzekeringsinstelling gestuurd : op papier of elektronisch.**
- **De datum van ontvangst door de verzekeringsinstelling is de begindatum van het zorgtraject.**

Zorgtrajecten: voordelen

- **Volledige terugbetaling voor raadpleging HA/groepspraktijk**
- **Volledige terugbetaling voor raadpleging bij specialist betreffende de betrokken pathologie**
- **Toegang tot zelfzorgmateriaal, educatie en specifieke zorg (bvb diëtist, podoloog)**
  - Op voorschrift huisarts, na contact educator
  - 25 strips /mnd in pakketten van 6 maand
  - Materiaal via apotheek, thuiszorgwinkels, VDV
- **Min 2x /jaar huisartscontact en 1x /jaar contact specialist**
- **Administratieve vereenvoudiging**

Sociale problematiek bij diabetes

Diabetes en rijbewijs

Diabetes en verzekering

Diabetes en tewerkstelling

Diabetes en gezondheidszorg

Diabetes en school

Sociale problematiek bij kinderen met diabetes

Kinderconventies

- extra begeleidingsmogelijkheden (educatie, psycholoog,..)
- Verplicht voor kinderen < 16 jaar
- zelfcontrole materiaal

Sinds 1 mei 2003 - Evaluatie via drie - pijler – systeem

Eerste pijler:

- > % mentale en fysieke ongeschiktheid van het kind

Tweede pijler:

- > Activiteiten en participatie van het kind

Derde pijler:

- > Belasting/gevolgen aandoening voor kind en het gezin

Documenten verkrijgbaar via kinderbijslagfonds

kinderbijslag

**In eerste fase kinderen geboren na 1 jan. 1996.
Vanaf 1 jan 2007 uitgebreid naar kinderen na 1 jan
1993.
Documenten verkrijgbaar via kinderbijslagfonds**

Met al uw vragen over sociale aspecten bij diabetes

DIABETES INFOLIJN

Gratis **0800 - 96 333**

Tijdens de werkuren

Als lid van de VDV helpt u discriminatie tegen te gaan en de sociale aspecten van diabetes te verbeteren.